

(อม.๓๔)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๑๔/๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๔/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๘ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายมานิช ประสงค์ดี ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกรวด อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริงต่อผู้ร้อง แต่ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่ง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑), ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๓๓ วรรคสาม และศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหา ต่อมาผู้ร้องส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาต่อศาล ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารท้ายคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกรวด อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๑ จึงมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ แต่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๑ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ รายการเงินฝากธนาคาร ๒ บัญชี รวม ๒,๐๑๕.๒๘ บาท และรายการหนี้เบิกเกินบัญชี ๑ บัญชี จำนวน ๑๗,๒๐๗.๔๒ บาท รายการทรัพย์สินและหนี้สินของ นางบุญส่ง หรือ นางสาวบุญส่ง ประสงค์ดี หรือโกศลจิตร คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ รายการเงินฝากธนาคาร ๔ บัญชี รวม ๑,๑๓๔,๓๖๔.๑๓ บาท รายการเงินลงทุน ๑ แห่ง จำนวน ๓๔๖,๐๐๐ บาท รายการที่ดิน ๔ แปลง รวมมูลค่า ๓,๔๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนรายการยานพาหนะ รถยนต์ยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน กค ๔๙๑๗ นครนายก มูลค่า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาได้แสดงไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งแล้ว ตามเอกสารท้ายคำร้องหมายเลข ๖ ผู้ร้องได้แจ้งข้อกล่าวหาและแจ้งสิทธิให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาลงนามรับทราบข้อกล่าวหาแต่ไม่ได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา แต่อย่างไร

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกรวด หรือไม่ เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกรวด จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๔ (๗) (ก) ที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๑ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ

ภายในวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ซึ่งเป็นกฎหมายที่บังคับใช้ในขณะนั้น ต่อมาพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่มาตรา ๑๘๘ วรรคหนึ่ง ยังคงบัญญัติให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ยังมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อไป จนกว่าคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะกำหนดเป็นอย่างอื่น เมื่อผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกรวด เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๑ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ รายการเงินฝากธนาคาร ๒ บัญชี และรายการหนี้เบิกเกินบัญชี ๑ บัญชี กับรายการทรัพย์สินและหนี้สินของคู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ รายการเงินฝากธนาคาร ๔ บัญชี รายการเงินลงทุน ๑ แห่ง และรายการที่ดิน ๔ แปลง ข้างต้น ซึ่งเป็นทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรสมีอยู่ตั้งแต่เข้ารับตำแหน่งจนถึงพ้นจากตำแหน่ง โดยเฉพาะรายการบัญชีเงินฝากธนาคารของคู่สมรสมีการเคลื่อนไหวทางบัญชีในระหว่างที่ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งอยู่ ดังนั้น ผู้ถูกกล่าวหาอย่าถือว่ารู้ถึงการมีอยู่ของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวนั้นเป็นอย่างดี และเมื่อผู้ร้องแจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ถูกกล่าวหาโดยชอบแล้ว ผู้ถูกกล่าวหากลับเพิกเฉยไม่ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา แต่อย่างไร อันแสดงให้เห็นถึงความไม่ใส่ใจและไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน ทั้งนี้ การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องเป็นหน้าที่สำคัญของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ต้องปฏิบัติ อันเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อให้เกิดการตรวจสอบผู้ใช้อำนาจอธิรัฐ ประกอบกับผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ พฤติการณ์มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น จึงฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหาร

ส่วนตำบลโคกกรวด แม้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ มิได้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามกฎหมายเดิมอีกต่อไป แต่ผู้ร้องอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๘ (๓) ประกอบมาตรา ๑๐๒ (๙) ออกประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๔ (๗) (๑) กำหนดให้นายกองคการบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ แม้ประกาศดังกล่าว ออกเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ภายหลังจากผู้ถูกกล่าวหาขึ้นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๑ แต่ประกาศดังกล่าว ข้อ ๕ กำหนดว่า การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือว่าเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนั้น การที่ผู้ถูกกล่าวหาขึ้นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องดังกล่าวข้างต้น จึงมีผลให้ผู้ถูกกล่าวหาต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม และการกระทำของผู้ถูกกล่าวหา ยังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่ง นายกองคการบริหารส่วนตำบลโคกกรวด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ด้วย

พิพากษาว่า นายมานิช ประสงค์ดี ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองคการบริหารส่วนตำบลโคกกรวด อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม ก็มีความผิดตามมาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้ มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง

นายชูศักดิ์ ทองวิฑูโรดม

นายอุทัย โสภานิชิต

นายธวัชชัย รัตนเหลียม

นายสุรศักดิ์ ต้นไสร็จประเสริฐ

นายขจรศักดิ์ บุญเกษม

นายพงษ์ธร จันทร์อุดม

นายชัยยุทธ ศรีจำนงค์

นายอนันต์ วงษ์ประภารัตน์